

TIEDOTE 9.6.2017

Jättiputken ja jättipalsamin torjunta Lohjalla jatkuu – tule mukaan kummitorjuntakohteiden hoitoon!

Haitallisen vieraslajin jättiputken (*Heracleum persicum* -ryhmä) järjestelmällinen torjunta Lohjalla jatkuu jo seitsemättä vuotta. Kaupungin ympäristönsuojelu toivoo, että asukkaat ilmoittaisivat kaikki uudet jättiputkihavainnot kaupungille. Ympäristönsuojelu myös kartoittaa edelleen torjunnan onnistumista yksityisillä mailla, joten torjuntaan osallistuneita kaupunkilaisia pyydetään kertomaan torjunnan etenemisestä (yhteystiedot alla).

Tänä kesänä vieraslajitorjunnan painopisteenä on kaupunkilaisten osallistaminen toisen haitallisen vieraslajin jättipalsamin (*Impatiens glandulifera*) torjuntaan matalan kynnyksen talkootoimintaa organisoimalla. Tavoitteena on saada suuria, nopeasti leviäviä ja arvokasta lohjalaista luontoa uhkaavia jättipalsamikasvustoja paremmin hallintaan. Asukas- ja kyläyhdistyksiä, paikallisjärjestöjä ja kaikkia halukkaita – myös yksityishenkilöitä – kannustetaan ottamaan asuinalueiltaan hoitoonsa niin sanottuja kummitorjuntakohteita. Aiheesta järjestetään tiedotustilaisuus Monkolassa 21.6.2017 klo 17:00.

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu pyrkii kuluvaan kesään aikana myös tarkentamaan tilannekuvaa jättipalsamiongelman laajuudesta kunnan alueella. Asukkaita pyydetäänkin ilmoittamaan havaitsemansa jättipalsamikasvustot kaupungille (yhteystiedot alla).

Jättipalsami leviää Lohjan luonnossa

Jättipalsamin leviäminen Lohjalla uhkaa alueen luonnon monimuotoisuutta. Tämä haitallinen vieraslaji kasvaa yleensä rehevillä ja kosteilla kasvupaikoilla, joilla se on erittäin kilpailukykyinen ja valloittaa kasvualaa esimerkiksi Lohjan seudun arvokkaiden rantalehtojen alkuperäiseltä kasvustolta.

Jättipalsami on yksivuotinen kasvi, joka lisääntyy ainoastaan siemenestä. Yksi jättipalsamiyksilö saattaa tuottaa tuhansia siemeniä, jotka voivat sinkoutua kypsistä siemenkodista useiden metrien päähän, joten kasvi pystyy leviämään nopeasti laajallekin alueelle.

Jättipalsamia torjutaan kitkemällä kasvi juurineen ennen kukintaa. Jättipalsamin kitkeminen on yleensä helppoa, sillä se lähtee kosteasta ja pehmeästä maasta erittäin helposti juurineen. Kitkennän jälkeen aluetta tulee seurata ja kitkentää jatkaa, kun uusia yksilöitä ilmaantuu kasvupaikalle.

Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö on yksivuotisen jättipalsamin tapauksessa tehoton torjuntatapa, joten torjunta-aineita ei tule käyttää. Kemiallisella torjunnalla hävitetään myös kilpaile-

vat alkuperäiset lajit ja näin vain parannetaan nopeakasvuisen, maaperään kertyneestä suuresta siemenpankista lisääntyvän jättipalsamin kilpailuetua alkuperäiskasvillisuuteen nähden.

Uutuutena jättipalsamin kummitorjuntakohteet: kaupunkilaiset mukaan asuinalueidensa jättipalsamikasvustojen kitkentään

Kummitorjuntakohteet on kaupungin kanssa yhdessä määritelty alue, jota asukkaat hoitavat kesän ajan jättipalsamia kitkemällä. Kaupunki hankkii alueiden maanomistajilta luvat torjunnoille ja neuvoa toimivat torjuntatavat. Kummitorjuntakohteelle nimetään asukkaiden puolelta yksi yhteyshenkilö, joka seuraa kasvustoa kesän ajan, välittää torjuntakuulumisia kaupungille ja koordinoi kitkentää osallistujien kesken.

Jättipalsamin kitkentä kummitorjuntakohteessa voidaan järjestää esimerkiksi kolmena tai neljänä talkootapahtumana kesän aikana, erilaisina kitkentärinkeinä tai yksittäisten asukkaiden muun ulkoilun lomassa vähitellen tekemänä kitkentänä. Jättipalsamia voi hyvin kitkeä pois pikkuhiljaa pienissäkin erissä. Olennaista on seurata kitkettyä aluetta uudelleenjuurtumisten estämiseksi ja maaperän siemenpankista itävien uusien taimien kitkemiseksi.

Lohjalaisia paikallisyhdistyksiä pyritään saamaan mukaan kummitorjuntakohteiden hoitoon, jotta jättipalsamin kitkentä torjuntakohteissa voitaisiin koordinoida yhdistysten kautta. Mikäli jollakin alueella ei saada järjestöyhteistyötä aikaiseksi, Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu kerää jättipalsamin kitkennästä kiinnostuneet yksityishenkilöt yhteen ja avustaa kitkentäringin organisoimisessa.

Tiedotustilaisuus jättipalsamin kummitorjuntakohteista

Jättipalsamin kummitorjuntakohteista järjestetään tiedotustilaisuus kaupungintalon valtuustosalissa keskiviikkona **21.6.2017 klo 17:00–19:00**. Kaikki jättipalsamin torjuntaan osallistumisesta kiinnostuneet ovat tervetulleita tilaisuuteen!

Kaupungin ympäristönsuojeluun (yhteystiedot alla) voi ehdottaa kummitorjuntakohteiksi sopivia jättipalsamikasvustoja sekä ilmoittaa halukkuudestaan osallistua jonkin jättipalsamikohteen hoitoon kuluvan kesän aikana.

Terveydelle vaarallisen jättiputken torjuntatilanne Lohjalla

Tällä hetkellä Lohjalla on tiedossa noin 170 jättiputkikasvustoa. Näistä yli 80 % sijaitsee yksityisillä kiinteistöillä. Kasvustoista yli 60 % tiedetään olevan torjunnan piirissä. Kokonaan torjunnan ulkopuolella tiedetään olevan tällä hetkellä 16 kasvustoa. Jo neljäskymmenessä kohteessa kasvuston hävitys kokonaan näyttäisi onnistuneen. Tilanteen kartoitusta jatketaan kuluvan kesän aikana.

Lohjan kaupungin puistotoimi torjuu jättiputkea kaupungin omilta mailta. Ensisijaisesti kasvustoja hävitetään kaupungin yleisiltä paikoilta kuten päiväkotien, puistojen tai ulkoilalueiden läheltä.

Asukkaat voivat myös itse osallistua jättiputken hävittämiseen torjumalla kasvustoja omilta pihoiltaan tai laajemmilta alueilta esimerkiksi asukas- ja kyläyhdistysten talkoilla. Kaupungin ympäristönsuojelu tarjoaa tällöin neuvontaa parhaista jättiputken torjuntamenetelmistä. Tarvittaessa kaupunki tarjoaa edelleen myös kemiallista torjunta-ainetta (Roundup) jättiputken torjuntaan.

Lisätietoa

Yksityiskohtaisemmat ohjeet jättiputken ja jättipalsamin torjuntaan Lohjan alueella löytyvät [Lohjan kaupungin verkkosivuilta](#).

Suomessa esiintyvistä vieraslajeista ja niiden torjunnasta löytyy runsaasti tietoa [ympäristöhallinnon verkkosivuilta](#) sekä [kansallisesta vieraslajiportaalista](#)

Tämän tiedotteen lopussa on myös valokuvia avuksi jättipalsamin tunnistamiseen. Kuvat: Lohjan kaupunki / ympäristöyksikkö ellei toisin mainita.

Yhteystiedot

Jättipalsamin kummitorjuntakohteet, ilmoitukset jättiputki- ja jättipalsamihavainnoista, torjunnan seurantailmoitukset sekä torjunta-ainepepyynnöt:

Kesätyöntekijä **Jenna Kotilehto**: sähköposti jenna.kotilehto@lohja.fi tai puhelin 044 369 4488

Ympäristöpäällikkö **Risto Murto**: sähköposti risto.murto@lohja.fi tai puhelin 050 567 5911

Jättipalsamin tunnistaminen

Kukkiva jättipalsami muodostaa helposti tunnistettavia kasvustoja. Torjunta olisi kuitenkin suositeltavaa aloittaa jo ennen kukintaa, jotta kasvusto ei ehtisi siementää.

Jättipalsamin alkukesän pieniä siementaimia voi olla aluksi hankala erottaa muun aluskasvillisuuden joukosta. Alla on kuva taimien tunnistuksen avuksi.

Kuva: Johanna Kolehmainen, CC-BY-NC-SA-4.0